

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului și de către inculpatul Golovatii Maxim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui,

***Golovatii Maxim XXXXX, născut la
XXXXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 24.02.2020 – 09.03.2020

instanța de apel: 01.04.2020 – 07.07.2020

instanța de recurs: 15.09.2020 – 03.02.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 09 martie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, Golovatii Maxim a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 85 alin.(1) și 90 alin.(10) Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost cumulată parțial partea rămasă neexecutată din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 04 martie 2019 (dosarul nr. XXXXX, PIGD: XXXXX) și i sa stabilit lui Golovatii Maxim pedeapsa definitivă pentru cumul de sentințe sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea în privința lui Golovatii Maxim s-a calculat începând cu 09 martie 2020, cu computarea în termenul închisorii a timpului aflării inculpatului în stare de arest preventiv de la 11 februarie 2020 ora 11:00 și până la 09 martie 2020, data pronunțării sentinței.

În temeiul art. 90¹ alin.(1) Codul penal, a fost suspendată parțial executarea pedepsei aplicate lui Golovatii Maxim, urmând ca acesta să execute prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3

(trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani a fost suspendat, și i s-a stabilit o perioadă de probațiune pe un termen de 3 (trei) ani cu obligația de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul Biroului de probațiune.

S-a dispus menținerea în privința lui Golovatîi Maxim a măsurii preventive sub formă de arestare preventivă, care va înceta de drept la punerea în executare a sentinței de condamnare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Golovatîi Maxim la data de 11 februarie 2020 aproximativ la ora 09:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns în locuința lui Șargu Pavel, amplasată în s. XXXXX LOC.ST.C.F., raionul Fălești, unde l-a atacat pe Dogaru Constantin, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii, după care cu un cuțit, pe care l-a luat din aceeași locuință, l-a amenințat cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, punând cuțitul la gâtul părții vătămate, creând astfel un pericol real al vieții ultimului, ca metodă de constrângere a părții vătămate de a-i transmite bunurile materiale, și în mod deschis a sustras bani numerar în sumă de 5,35 lei, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 5,35 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în procuratura raionului Fălești, Zaharciuc Natalia, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura stabilirii pedepsei inculpatului, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Golovatîi Maxim să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal și să-i fie numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art.85 alin.(1) Cod penal să fie adăugată parțial la pedeapsa numită partea neexecutată din pedeapsa penală stabilită inculpatului prin sentința judecătorei Bălți, sediul Fălești din 04.03.2019, stabilindu-i o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- inculpatul Golovatîi Maxim, prin care a solicitat aplicarea în privința sa a prevederilor art.385 Cod de procedură penală, pentru perioada deținerii sale în calitate de prevenit, casarea sentinței și emiterea unei noi decizii prin care să-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă mai blândă.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- la stabilirea pedepsei instanța de fond, contrar situației faptice vis a vis de caracterul infracțiunii comise de către inculpat, precum și de personalitatea acestuia, greșit a stabilit inculpatului o pedeapsă prin aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, astfel, în opinia acuzatorului de stat, în această parte a emis o sentință ilegală;

- prima instanță la emiterea sentinței nu a făcut trimitere la circumstanțele cauzei și la personalitatea celui vinovat;

- inculpatului Golovatîi Maxim i se incriminează fapta infracțională care se califică ca tâlhărie, care a fost comisă la un termen relativ scurt după ultima condamnare, în interiorul perioadei de probațiune, până la executarea pedepsei cu închisoare stabilită prin sentința judecătoreiei Bălți sediul Fălești din 04.03.2019;

- fapta infracțională incriminată inculpatului, în opinia acuzării, poartă un caracter de îndeletnicire, ceea ce reprezintă un grad de pericol social sporit. De asemenea se atenționează asupra faptului că, inculpatul Golovatîi Maxim se caracterizează negativ la locul de trai, anterior a comis infracțiuni similare, pentru care a fost condamnat la pedeapsa cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, care nu și-a produs efectul prevenției speciale față de acesta.

3.2. În motivarea cererii de apel, inculpatul a menționat că:

- a recunoscut vina în totalitate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală și se căiește în cele săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Golovatîi Maxim.

A fost admis apelul procurorului în procuratura raionului Fălești Natalia Zaharciuc, casată sentința în latura pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a fost exclus dispoziția privind aplicarea art.90/1 Cod penal.

Golovatîi Maxim a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal și în baza acestei legi stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni.

Potrivit prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa numită, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoreiei Bălți, sediul Fălești din 04.03.2019, stabilind inculpatului Golovatîi Maxim pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani.

În temeiul art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei decizii de către Golovatîi Maxim urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

A fost menținut în continuare în privința inculpatului Golovatîi Maxim starea de arest.

În rest dispozițiile sentinței primei instanțe referitor la corpurile delictive au fost menținute fără modificări.

Plângerea condamnatului Golovatîi Maxim împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a fost admisă.

A fost constatat faptul că Golovatîi Maxim a fost deținut în perioadele 11.02.2020-14.02.2020 și 14.02.2020-09.03.2020 în Inspectoratul de Poliție Fălești și în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în total o perioadă de 27 (douăzeci și șapte) zile în calitate de prevenit.

În conformitate cu art.473/4 alin.(6) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Golovatîi Maxim cu 54 (cincizeci și patru) zile pentru perioada de 27 (douăzeci și șapte) zile în care condamnatul s-a aflat în arest preventiv în Inspectoratul de Poliție Fălești și în Penitenciarul nr.11 Bălți în calitate de prevenit, cu calcularea a 2 (două) zile de închisoare pentru 1 (una) zi de arest preventiv.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Golovatîi Maxim în baza art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, după indicii calificativi: „tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața persoanei agresate, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă”.

Vina inculpatului Golovatîi Maxim în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost stabilită prin probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, cererea fiind acceptată de instanța de fond prin încheierea protocolară din 02.03.2020.

Reieșind din circumstanțele constatate pe caz la judecarea cauzei în instanța de apel, instanța de apel a reținut neîntemeiată poziția primei instanțe în latura aplicării la stabilirea pedepsei inculpatului a prevederilor art.901 Cod penal, dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului cu stabilirea termenului de probă de 3 ani.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, un aspect omis de către prima instanță la pronunțarea sentinței și stabilirea pedepsei inculpatului Golovatîi Maxim cu aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal îl constituie persoana condamnatului, care interesează sub aspectul raportului periculozității sociale, decurgând din faptele și din împrejurările în care acestea au fost comise de inculpat, și prezența antecedentelor penale la

inculpat, anterior comițând fapte infracționale similare, astfel, anterior fiind pedepsit pentru faptele comise cu suspendarea executării pedepsei închisorii, acesta nu a stat pe calea corijării și reeducării.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel a ținut seama de prevederile art.61, 75, 85 alin.(1) Cod penal și anume: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptelor penale considerate ca fiind săvârșite de inculpat, care în temeiul art.16 alin.(4) Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor grave, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care anterior a fost în conflict cu legea penală, inclusiv pentru comiterea infracțiunilor similare, inculpatul la locul de trai se caracterizează negativ (f.d.53), nu este angajat în câmpul muncii, are antecedente penale (f.d.59), a săvârșit infracțiunea incriminată în prezenta cauză penală în interiorul perioadei de probațiune până la executarea pedepsei cu închisoare stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 04 martie 2019 (dosarul nr. XXXXX, PIGD: XXXXX), astfel concluzionând posibilitatea corectării și reeducării acestuia cu izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa, cu aplicarea art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare în limitele sancțiunii art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, precum și a art.85 alin.(1) Cod penal.

Procedura soluționării plângerii referitoare la condițiile de detenție ce sunt contrare garanțiilor acordate de art.3 a Convenției este strict stipulată de legiuitor în conținutul art. 473² Cod de procedură penală, referindu-se nu doar la persoanele deținute, ci și în cazul preveniților, care în sensul alin.(1) pot depune personal sau prin intermediul avocatului o cerere în instanța de judecată în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea instituția penitenciară în care el se deține, urmând a fi soluționată în ordinea art. 473³ Cod de procedură penală de către judecătorul de instrucție cu participarea părților, inclusiv a reprezentantului instituției penitenciare, cărei îi revine sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de deținere, prin prezentarea în termen de zece zile a unui raport în care să se regăsească răspunsul la toate pretențiile invocate de prevenit. Potrivit raportului întocmit de către administrația Penitenciarului nr.11 Bălți conform art.473³ alin.(3) Cod de procedură penală, inculpatul Golovatîi Maxim în perioadele 11.02.2020 – 14.02.2020 a fost deținut în Inspectoratul de Poliție Fălești, iar de la data de 14.02.2020 până în prezent s-a deținut în penitenciarul nr.11 Bălți în: - celula nr.31, în perioada de timp cuprinsă între 14.02.2020 și 24.02.2020, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 13,91 m², unde blocul sanitar constituie 1,35 m², fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare

artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,16x0,92 m. Cifra deținuților a variat între 5 și 6 persoane; - celula nr.49, în perioada de timp cuprinsă între 24.02.2020 și până în prezent, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 27,39m², unde blocul sanitar constituie 1,64 m², fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamurilor: 1,18x1,16x1,14 m. Cifra deținuților a variat între 11 și 16 persoane. Colegiul penal, în urma studierii raportului administrației Penitenciarului nr.11 Bălți a stabilit că, inculpatul Golovatii Maxim s-a deținut în Inspectoratul de Poliție Fălești și în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții inumane și degradante, fiind deținut în celule suprapopulate. Urmare a examinării plângerii condamnatului instanța, în corespundere cu art.473⁴ Cod de procedură penală, urmează să adopte una din soluțiile prevăzute la alin. (3), în cazul în care constată încălcarea contrar art.3 a Convenției a condițiilor deținerii lui în instituția penitenciară, sau la alin.(8), dacă aceste condiții nu s-au adevărit, încheierea adoptată în acest sens fiind susceptibilă căii de atac conform alin.(9).

Ținând cont de cele sus menționate, instanța de apel a constatat că, Golovatii Maxim s-a aflat în Inspectoratul de Poliție Fălești și în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții precare de detenție în perioadele 11.02.2020-14.02.2020 și 14.02.2020-09.03.2020, dată la care a fost condamnat prin sentința judecătoreiei Bălți, sediul Fălești din 09.03.2020, ceea ce constituie 27 (douăzeci și șapte) zile, în calitate de prevenit.

Reieșind din stipulările menționate, instanța de apel a conchis că, reducerea pedepsei în varianta două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv în condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se efectuează doar pentru perioada aflării în arest preventiv a învinuitului pe perioada urmăririi penale și a inculpatului în instanța de judecată, până la pronunțarea sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii cu ispășire în Penitenciare.

Totodată, potrivit art.473/4 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, inculpatul Golovatii Maxim, pentru perioada de 27 (douăzeci și șapte) zile în calitate de prevenit, beneficiază de reducerea stabilită imperativ de către legiuitor, și anume:

două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Prin urmare, inculpatului urmează a-i fi redus din pedeapsă în condițiile art.473⁴ alin. (6) Cod de procedură penală 54 (cinzeci și patru) zile pentru perioada de 27 (douăzeci și șapte) zile în care Golovații Maxim s-a deținut în calitate de prevenit, cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

Prin urmare, instanța de apel a considerat rațional admiterea plângerii inculpatului Golovații Maxim împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Golovații Maxim, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6, Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu stabilirea unei pedepsei mai blânde;

- inculpatul Golovații Maxim, prin care a solicitat aplicarea în privința sa a prevederilor art. 70 Cod de procedură penală, deoarece la pronunțarea sentinței era minor.

5.1. În motivarea recursului ordinar, avocatul a menționat că:

- concluzia instanței de apel cu privire la faptul că „pedeapsa aplicată de către instanța de fond este una neproportională celor comise de către inculpat și urmărilor produse” este una neîntemeiată și nejustificată;

- la luarea deciziei instanța nu a luat în considerație vârsta tânără a inculpatului, faptul că a contribuit la judecarea cauzei în termeni restrânși prin depunerea cererii de examinare a cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, este prima dată când în privința inculpatului este aplicată pedeapsa închisorii cu executare;

- instanța de fond corect a ajuns la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, din care motiv s-a dispus în conformitate cu prevederile art.90/1 alin.(1) Cod penal, suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate lui Golovații Maxim, urmând ca acesta să execute prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în penitenciar, iar restul pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani se suspendă, stabilindu-se o perioadă de probațiune pe un termen de 3 (trei) ani și a obligației prevăzute la art.90 alin.(6) lit. a) Cod penal, de a nu-și schimba domiciliul țară consimțământul Biroului de probațiune;

- legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de

persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia. Persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în -baza căreia persoana a fost condamnată;

- ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitate între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, precum și aplicând efectul circumstanțelor atenuante indicate de mai sus, Golovații Maxim a conștientizat urmările care pot surveni în rezultatul comiterii infracțiunii pentru care a fost condamnat, a conștientizat cele comise.

6. Referință asupra recursului declarat de avocatul Movilă Corina în numele inculpatului, a fost depusă de către procuror, prin care a invocat că lipsesc temeiuri de casare și se constată inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente:

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat de către inculpatul Golovații Maxim.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data 07 iulie 2020, în prezența procurorului, reprezentantul penitenciarului, inculpatului și avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 196-198, 199-200), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de 04 august 2020, ora 12:00.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (f.d.198) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului și a avocatului inculpatului, a fost pronunțat dispozitivul deciziei motivate, fiindu-le înmănată părților prezente copia deciziei motivate(f.d.206), celorlalți participanți fiindu-le expediată prin intermediul oficiului poștal.

Tot din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediată Penitenciarului nr. 11 mun. Bălți, părții vătămate și inculpatului fapt confirmat prin recipisă(f.d.207).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 04 august 2020, ședință despre care inculpatul Golovății Maxim a cunoscut, fiindu-i cunoscută și soluția pe caz.

Colegiul menționează că, inculpatul a declarat recurs ordinar împotriva hotărârii judecătorești adoptate la caz, la data de 08 octombrie 2020, fapt confirmat prin ștampila oficiului poștal aplicată pe plic, adică peste termenul prevăzut de lege, termenul scadent fiind data de 03 septembrie 2020.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că pentru inculpat termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de 05 august 2020, adică a doua zi după pronunțarea deciziei, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de 03 septembrie 2020.

Prin urmare, recursul inculpatului Golovății Maxim declarat la 08 octombrie 2020, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al inculpatului Golovații Maxim este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Golovații Maxim.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă temeuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei sau când argumentele formulate de recurent nu au un fundament juridic.

Potrivit textului recursului declarat de către avocat, acesta invocă de drept temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt.

În argumentarea recursului ordinar declarat la caz, partea apărării susține că decizia instanței de apel urmează a fi casată parțial, în latura stabilirii pedepsei penale, criticând în esență modul aprecierii de către instanțele de fond a probelor și circumstanțelor comiterii infracțiunii imputate inculpatului, care în opinia acestuia dovedesc nevinovăția lui Golovații Maxim în comiterea faptelor prejudiciabile imputate.

Așadar, temeiurile pentru recurs invocate de către recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în cauza supusă judecării sunt aplicabile atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu s-a motivat întemeiat hotărârea

judecătorească. Adică, este necesar ca hotărârea pronunțată să fie motivată atât în fapt, cât și în drept.

În atare situație, Colegiul penal respinge ca nefondate alegațiile recurentului și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

Astfel, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că hotărârea instanței de apel este una nemotivată și ilegală, deoarece nu au fost luate în considerație probele prezentate de către partea apărării, semnalându-se astfel nerespectarea cerințelor art. 414 alin. Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, precum și instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Tot aici, urmează să se rețină, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale de menținere a sentinței, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată.

Instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a casa sentința primei instanțe în latura pedepsei, excluzând dispoziția privind aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, inculpatul Golovatii Maxim fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 an și 6 luni, iar potrivit prevederilor art. 85 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani.

Prin urmare, contrar celor invocate de către recurent, Colegiul penal verificând suplimentar lucrările dosarului, remarcă că judecând apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, a cercetat materialele dosarului, adoptând în consecință o soluție corectă.

Tot la acest capitol, instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel s-a expus asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apel, motivându-și decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv hotărârea cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de către inculpatul Golovății Maxim, ca fiind nefondat și admiterea apelului declarat de procuror, cu casarea sentinței în latura penală și emiterea unei noi hotărâri prin care s-a exclus dispoziția privind aplicarea art. 90¹ Cod penal, precum a fost expusă mai sus în pct. 4 al prezentei decizii.

Cu referire la criticele invocate de recurent, precum că a fost efectuată o individualizare injustă a pedepsei în privința inculpatului Golovății Maxim, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înlătuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative

prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Sanțiunea art. 188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, în baza căruia inculpatul Golovății Maxim, a fost condamnat, prevede pedeapsa cu închisoare de la 8 la 10 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca una gravă, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal.

Colegiul reține că, în cauza dată, inculpatul a recunoscut săvârșirea acestei infracțiuni și a solicitat de a fi judecată cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, aplicând prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către prima instanță, beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În continuare, luând în considerație faptul că inculpatul Golovății Maxim, a acceptat judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, acesta beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, deci noile limite pentru individualizarea pedepsei pentru infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal vor fi de la 5 ani și 4 luni, la 6 ani și 8 luni.

În prezenta speță, Colegiul atestă că, inculpatul Golovății Maxim, a fost condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, la 5 ani și 6 luni închisoare, iar în conformitate cu art. 85 alin.(1) Cod penal, lui Golovății Maxim i-a fost stabilită pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La caz, analizând pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, aplicată inculpatului Golovății Maxim, Colegiul penal a stabilit că aceasta se încadrează în limitele prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, cu aplicarea art. 85 Cod penal, și prin urmare instanța de apel nu a comis nici o eroare de drept la individualizarea pedepsei, iar dezacordul părții apărării cu pedeapsa stabilită ce se încadrează în limitele legale, nu poate constitui în sine un argument verosimil și justificat pentru susținerea temeiului de drept invocat pentru casarea hotărârilor atacate.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la individualizarea pedepsei și îndeosebi a modalității de executare a acesteia, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, precum și prevederilor art. 85 alin.(1) Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și resocializare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, sunt nejustificate alegațiile recurentului privind efectuarea contrară prevederilor legale de către instanța de apel a unei individualizări a pedepsei în privința lui Golovății Maxim, or, partea apărării nu a expus care anume prevederi legale au fost eronat aplicate și în ce a constatat concret eroarea admisă de către instanța de apel la individualizarea executării pedepsei.

Colegiul penal, suplimentar, menționează și faptul că pedeapsa stabilită, corespunde și prevederilor Recomandării Comitetului de Miniștri referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate, adoptate la 19 octombrie 1992, aceasta fiind corespunzătoare sancțiunii și totodată proporțională gravității infracțiunii comise, precum și situației personale a făptașului.

Astfel, Colegiul penal nu a constatat prezența la caz a căror-va erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, instanța de recurs conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fiind corect individualizată pedeapsa inculpatului conform prevederilor legale.

Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aceste aspecte contestate și în prezentele recursuri, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale invocate în apelurile declarate, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, fapt ce impune dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat și inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Golovatii Maxim, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Golovatii Maxim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Golovatii Maxim XXXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Golovatii Maxim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda